

AMERIŠKA DOMOVINA

AMERICAN IN SPIRIT FOREIGN
IN LANGUAGE ONLY

AMERICAN HOME

SLOVENIAN MORNING
DAILY NEWSPAPER

NO. 264

CLEVELAND, OHIO, WEDNESDAY MORNING, NOVEMBER 10, 1937

LETO XL — VOL. XL

Mirovna delavska konferenca se nadaljuje. Apeli za poravnavo prihajajo iz vseh krajev

Washington, 9. novembra. — Od vseh strani Zedinjenih držav, zlasti pa iz delavskih krogov prihajajo dnevno apeli na voditelje American Federation of Labor kot na voditelje C. I. O., da poravnajo dve leti star preprič v obeh delavskih organizacijah.

Včeraj se je prekinjena konferenca že tretjič pričela in upanje je, da pride do nekakega zblizanja. Pritisk od strani javnosti je naravnost ogromen. Koncem tedna in začetkom tega tedna je konferenca dobila nad 3000 brzojavov, v katerih se zahteva, da se naredi mir.

Odsek se sedaj predvsem peča z vprašanjem, da se določi teritorij organizatoričnega dela, namreč, v katerih industrijah naj deluje C.I.O. in kje naj ima A. F. of L. prednost. Če bo to vprašanje enkrat rešeno, bo druga vprašanja lahko rešiti.

Dosedaj so preprič med obema organizacijama nastajali ponajveč iz vzroka, ker je ena

kot druga unija organizirala delavce v isti industriji. In zgodilo se je, da je C.I.O. organizacija napovedala štrajk, a A. F. of L. je trdila, da ni štrajka. Delavci niso vedeli, pri čem so.

Dogovori se vršijo po sledečem načrtu: C.I.O. unija naj ima izključno pravico do organiziranja v premogarski, jezarški, avtomobilski, tekstilni, časaopisni industriji.

American Federation of Labor pa bi imela odločilno besedo v gradbeni, železniški in enakih industrijah, zlasti pa izključno pravico organizirati izučene delavce in mehanike ter strojnike.

Glede vseh drugih industrij pa bi se moral narediti kompromis, katerega bi se morali obe uniji držati.

Zadnje dneve je opaziti, da so delavski zastopniki bolj pri volji za nadaljno delo kot so bili doslej. Najbrž je pritisk javnosti, zlasti pa apel predsednika Roosevelta k temu pripomogel.

Italijani se baje umikajo iz Španije

Hendaye, Francija, 9. nov. — Diktator Mussolini je baje začel umikati svoje legijonarje iz španske fronte in iz Maiorca otokov glasom posebne pogodbe, ki jo je naredil s poveljnikom španskih nacionalistov, generalom Francom. Iz Salamance se nadalje naznana, da so nacionalisti podmirali morje v okolici 165 milj v bližini Valencije, in da pride v nevarnost vsaka ladja, ki se želi približati Valenciji. Iz Londona se pa poroča, da bo Anglija priznala vladno generala Franca. Angleški parlament je včeraj s 241 glasovi proti 107 odobril tozadevno korake angleške vlade.

Proti fašistom

Protestni shod priredi v nedeljo Nemško-ameriška kulturna liga v Clevelandu ob priliki, ko pride v Cleveland načelnik nemških fašistovskih organizacij v Ameriki, Fritz Kuhn iz New Yorka. Protestni shod se vrši v malem gledališču mestnega advokata, dočim se bo shod nemških fašistov vršil v italijanski dvorani na 7218 Euclid Ave. Nemci v Clevelandu, ki nasprotujejo fašizmu, so mnogo bolj številni, kot pa oni, ki zagovarjajo Hitlerja.

Relifni delavci

Workers Alliance v Clevelandu je priredila včeraj pohod na glavni stan relifnega urada na 1375 Ontario Street. Zastopniki Workers Alliance so vložili v uradu protest proti odpuščanju WPA delavcev od dela, nadalje so zahtevali za WPA večjo mesečno plačo in razne druge ugodnosti. Obenem so tudi zahtevali, da se vsi odpuščeni WPA delavci zopet vrnejo na delo. Relifno vodstvo je deputacijo sprejelo in obljubilo narediti kar je pač mogoče.

Kradel mestni denar

Včeraj je bil obsojen na Common Pleas sodniji Leslie Macs, pomožni mestni blagajnik, ki je bil zaposlen v vodovodnem oddelku. Vzel je \$1,319.00 tekem treh mesecev.

Roosevelt na delu, da konča ekonomsko krizo

Washington, 9. novembra. Predsednik Roosevelt se te dni dnevno peča z obstoječo ekonomsko krizo in skuša dognati, kakšne spremembe naj bi zavzel v svojem poslovanju predno se kongres snide k izrednemu zborovanju. Iz vseh business krogov prihajajo na vlado zahteve, da se olajšajo ostre postavbe glede davkov in raznih omejitev. Ob istem času pa prevladuje tudi v krogih kongresmanov zelo različno mnenje glede raznih pomočkov za izboljšanje trgovine. Včeraj se je Roosevelt posvetoval štiri ure s sledečimi: Harry Hopkins, načelnik WPA administracije; Isadore Lubin, načelnik urada za delavsko statistiko; Leon Henderson, načelnik WPA ekonomskega urada. Pozone je poklical proračunski direktorja, da izve, kako se dajo stroški zvezne vlade znižati. Cital je eno uro poročilo trgovinskega tajnika, ki je predsedniku poročal o splošnem trgovskem položaju v državi. Pričakovati pa je, da se bo mnogo kongresmanov uprlo predsedniku, ker so popolnoma drugače mnenja, kako izboljšati razmere. Povod za napad je dal prvi senator King, ki je izjavil, da mora predsednik prenehati se vtikati v privatno industrijo.

Župan Burton napada governerja Daveya

Columbus, 9. novembra. Eno uro potem, ko je governer Davey naznanil svoje načrte glede reliefa in ko je naznanil, da bo sklical izredno zasedanje državne postavodaje, da reši to vprašanje, se je oglasil clevelandski župan Burton in izjavil, da načrti governerja Daveya za relif v večjih mestih države Ohio nikakor ne zadostujejo. Državna postavodaja je naredila načrt glasom katerega bi imela država Ohio za relif v letu 1938 nekako \$12,000,000 na razpolago. Ta denar bi se razdelil v posamezne okraje na podlagi prebivalstva. Governer Davey je pa znižal omenjeno svoto na \$7,500,000. S tem namerava governer Davey prisiliti posamezne okraje in mesta, da glasujejo za večje davke in tako skrbijo za potrebni relif. Župan Burton želi, da država prispeva večji delež za relif kot pa ga ponuja Davey. Vse je odvisno od državne postavodaje.

Razstava jabolk

Danes bo otvorjena na vogalu Charles in Detroit Ave. razstava jabolk, ki so dozorela v Cuyahoga okraju. Obenem se vrši tudi razstava krompirja. Na 50 vrst jabolk bo razstavljenih in skoro enako število vrst krompirja. Razstava traja v sredo, četrtek in petek. V četrtek večer priredi trgovska zbornica veliko "jabolčno večerjo," pri kateri bodo vse "rihte" pripravljene iz jabolk.

Ogromen relif

Pred mestno zbornico v Clevelandu je te dni stopil poseben odbor socialistov, ki je zahteval, da mesto preskrbi za relif za prihodnje leto ogromno svoto \$14,000,000. Kot poročano na drugem mestu je governer izjavil, da bo pripotočil le \$7,500,000 reliefa za vso državo Ohio. Kje naj se dobi \$14,000,000 samo za Cleveland niso znali niti socialisti niti mestni očetje. Ljudje volijo pri novim davkom, ker so že sedaj previsoki.

Vest iz domovine

Mrs. Mary Klemenčič, 1051 Addison Rd., je dobila iz domovine obvestilo, da ji je umrla mati Neža Gregorič v visoki starosti 85 let. Doma je bila iz farje St. Jernej. Doma zapuščala hčer Frančiško, v Clevelandu pa hčeri Mary Klemenčič in Josephine Skedel. Bog daj blagi namici miren počitek v rojstni grudi!

Igralka samomorilka

Ena najbolj priljubljenih clevelandskih igralk Katharine Kelly, je včeraj skočila iz 7. nadstropja svojega stanovanja na Carnegie Ave. in 107 St. ter je na tlaku mrtva obležala. Ne prestana bolezen jo je pognala v smrt.

McDonald umrl

London, 9. novembra. Na krovu parnika Reina del Pacifico je umrl danes Ramsay McDonald, bivši angleški ministerski predsednik, star 71 let. McDonald je bil prvi angleški ministerski predsednik iz delavskih krogov. McDonald je prišel iz najbolj sirotne angleške družine in se je trikrat povzpел do najvišje časti, ki jo more dati Anglija, do ministerskega predsednika. Bil je poznan kot neumoren prijatelj in delavec za svetovni mir.

Župan Burton napada governerja Daveya

Columbus, 9. novembra. Eno uro potem, ko je governer Davey naznanil svoje načrte glede reliefa in ko je naznanil, da bo sklical izredno zasedanje državne postavodaje, da reši to vprašanje, se je oglasil clevelandski župan Burton in izjavil, da načrti governerja Daveya za relif v večjih mestih države Ohio nikakor ne zadostujejo. Državna postavodaja je naredila načrt glasom katerega bi imela država Ohio za relif v letu 1938 nekako \$12,000,000 na razpolago. Ta denar bi se razdelil v posamezne okraje na podlagi prebivalstva. Governer Davey je pa znižal omenjeno svoto na \$7,500,000. S tem namerava governer Davey prisiliti posamezne okraje in mesta, da glasujejo za večje davke in tako skrbijo za potrebni relif. Župan Burton želi, da država prispeva večji delež za relif kot pa ga ponuja Davey. Vse je odvisno od državne postavodaje.

Jeklarska industrija

Jeklarska industrija, ki zadnje čase ni nič kaj povoljno poslovala, je začela dobivati večja naročila, ki odpirajo delo nadaljnim delavcem. Southern Pacific železniška družba je te dni naročila 75,000 ton tračnic, Ford Motor Co. potrebuje 4,500 ton jekla za svoje avtomobile in vodstvo gradnje Coule jeza je prišlo na dan z naročilom za 79,000 ton jekla. Jeklarska industrija posluje sedaj nekako 45 odstotkov normalno. Nova naročila bodo dvignila poslovanje za najmanj 15 odstotkov.

Dunajsko pivo

Mr. John Drenik, slovenski založnik in razvažalec pive, je dobil zastopstvo pive, ki je nov produkt, namreč Vienna Style pivo. To pivo se dela popolnoma po dunajskem načinu in mojster, ki vari to pivo, je prišel naravnost iz Dunaja. To pivo ima sloves kot izvrstno pivo po vsem svetu. Dunajčani so bili že od nekdaj znani, da znajo variti prvovrstno pivo. Poskusite to pivo in naročite ga pri Dreniku.

Protest Emil Crowna

Naš councilman Emil Crown-Gusdanovich je vložil v mestni zbornici protest proti namernemu govoru voditelja nemških fašistov. Nemški fašisti bodo imeli svoj shod v nedeljo. Councilman Crown je izjavil, da se shod v Clevelandu ne bi smel vršiti, ker fašisti zastopajo smernice vlade, ki so popolnoma tuje Zedinjenim državam.

Dospel iz domovine

S parnikom Normandie je včeraj dospel iz domovine 23-letni mladenič Edward Videtič, rojen v Trstu. Prišel je k svoji materi Mary Videtič, 1161 E. 61st St. Potoval je s posredovanjem tvrde A. Kollander. Dobrodošel v naši naselbini.

Zgubili delo

200 uradnikov v uradu za prodajni davke je zgubilo delo, ker ni denarja, da bi bili plačani. In prebivalci države Ohio so do 1. novembra letos plačali nad \$41,000,000 prodajnega davka.

Japonska armada gre sedaj nad Nanking

Šangaj, 9. novembra. Sedaj ko se raztepena kitajska armada, močna nad pol milijona mož in ki je branila Šangaj, zbira proti zapadu v novih zimskih postojankah, se japonski generalni štab peča z načrti, da začne z obleganjem glavnega mesta Kitajske, z obleganjem Nankinga. Tujezemski vojaški opazovalci trdijo, da Kitajci niso bili pripravljeni pri Šangaju, pač pa se so umaknili le dalje proti zapadu in sicer iz dveh vzrokov: 1. da njih postojank ne morejo več doseči topovi iz japonskih bojnih ladij, in 2., da se umaknejo večji japonski armadi, ki je začela napredovati iz severa proti zapadu. Vendar prevladuje med Kitajci velika zmešnjava. Na bojišču pred Šangajem je padlo več izvrstnih kitajskih generalov, in teh Kitajska zelo pogreša, dočim ima dovolj prostega vojaštva. Japonci so med tem začeli gasiti v Šangaju, katero mesto so Kitajci pred odhodom zažgali. Zažgana je bila tudi ogromna japonska tovarna v Šangaju, ki je veljala \$7,000,000. Iz masčevanja so japonski zrakoplovci bombardirali neki kitajski vlak in ubili 200 oseb v vozovih.

Pesimizem je zavladal na Wall Streetu.

Mnogi denarni mogotci se bojijo inflacije

New York, 9. novembra. — Tujezemski denarni mogotci so začeli dvigati svoje zlate zaklade v Zedinjenih državah, ker so mnenja, da pride inflacija dolarja. Dočim prevladuje v Ameriki tozadevno mir, pa tujezemci naskakujejo ameriške zlate zaloge. Amerikanci že toliko časa govorijo o inflaciji, da so postali že siti govorice, ker prave inflacije v resnici ni. Tujezemci pa trdijo, da je inflacija počasna pošast, ki se približuje več let, potem pa plane nenadoma med narod in potegne svoje žrtve za seboj. Inflacija v Ameriki ni dosti poznana, tem bolj je pa poznana v Evropi, kjer je šla skoro sleherna dežela skozi njene grozote. Vprašanje je, če bo inflacija se razvila tudi v Ameriki na enak način kot se je na pri-

Predsednikova soproga

V ponedeljek 15. novembra pride v Cleveland Mrs. Eleanor Roosevelt, soproga predsednika Zedinjenih držav. V Clevelandu bo imela govor in sicer v glasbeni dvorani mestnega auditorija. Pričetek govora je ob 8:30 zvečer. Pričakuje se velikega naveličanja, kajti Mrs. Roosevelt je poznana kot izvrstna govorica in ima globoke pojme o svetovnem položaju, o gospodarskih in socialnih problemih. Poleg tega, da dnevno piše članke za razne časopise, pa ima skozi vse leto razna predavanja, katerih se ljudje radi udeležujejo. Zanimivo je vedeti, da prva predsednikova soproga, ki je obiskala Cleveland, je bila žena predsednika Lincoln, ki je dospela v Cleveland s svojim možem 15. februarja, 1861. Druge predsedniške soproge, ki so se mudile v Clevelandu, so: Mrs. Hayes, Mrs. Cleveland, Mrs. Garfield in Mrs. Hoover. Vstopnice za predavanje lahko dobite pri blagajni v mestnem auditoriju.

Oropan tovarnar

Ko je šel sinoči Morris Anderson, poslovođa White Motor kompanije v urad družbe na 1421 E. 49th St., ga je ustavil neki ropar, ki mu je potegnil z roke prstan vreden nad \$1,000.00 in poleg tega mu je odvzel še \$18.00 v gotovini. To je samo en slučaj številnih ropov, ki se dogajajo v Clevelandu vsak dan.

Smrtna kosa

V torek zjutraj je preminul v University bolnišnici Paul Mačevič, star 45 let, rodom Poljak. Stanoval je na 4003 St. Clair Ave. Ranjki je bil dobro poznan med Slovenci in Hrvati. V Ameriki je bil od leta 1914. Zapuščal hčer in sinove in brata. Pogreb se vrši v petek iz August Svetek pogrebnega zavoda na 478 E. 152nd St. Bodi mu mirna ameriška zemlja.

Vest iz domovine

Anton in John Pirc, 6305 Glass Ave., sta dobila žalostno vest iz domovine, da je namreč umrl njun oče Andrej Pirc, na Rakeku. Star je bil 80 let. V Clevelandu zapuščala dva sinova, Antona in Johna, v stari domovini pa štiri, Andreja, Jožeta, Franceta in Lovrenca. Naj bo ranjkemu rahla ameriška zemlja!

Pesimizem je zavladal na Wall Streetu. Mnogi denarni mogotci se bojijo inflacije

New York, 9. novembra. — Tujezemski denarni mogotci so začeli dvigati svoje zlate zaklade v Zedinjenih državah, ker so mnenja, da pride inflacija dolarja. Dočim prevladuje v Ameriki tozadevno mir, pa tujezemci naskakujejo ameriške zlate zaloge.

Amerikanci že toliko časa govorijo o inflaciji, da so postali že siti govorice, ker prave inflacije v resnici ni. Tujezemci pa trdijo, da je inflacija počasna pošast, ki se približuje več let, potem pa plane nenadoma med narod in potegne svoje žrtve za seboj.

Inflacija v Ameriki ni dosti poznana, tem bolj je pa poznana v Evropi, kjer je šla skoro sleherna dežela skozi njene grozote.

Vprašanje je, če bo inflacija se razvila tudi v Ameriki na enak način kot se je na pri-

Predsednikova soproga

V ponedeljek 15. novembra pride v Cleveland Mrs. Eleanor Roosevelt, soproga predsednika Zedinjenih držav. V Clevelandu bo imela govor in sicer v glasbeni dvorani mestnega auditorija. Pričetek govora je ob 8:30 zvečer. Pričakuje se velikega naveličanja, kajti Mrs. Roosevelt je poznana kot izvrstna govorica in ima globoke pojme o svetovnem položaju, o gospodarskih in socialnih problemih. Poleg tega, da dnevno piše članke za razne časopise, pa ima skozi vse leto razna predavanja, katerih se ljudje radi udeležujejo. Zanimivo je vedeti, da prva predsednikova soproga, ki je obiskala Cleveland, je bila žena predsednika Lincoln, ki je dospela v Cleveland s svojim možem 15. februarja, 1861. Druge predsedniške soproge, ki so se mudile v Clevelandu, so: Mrs. Hayes, Mrs. Cleveland, Mrs. Garfield in Mrs. Hoover. Vstopnice za predavanje lahko dobite pri blagajni v mestnem auditoriju.

Oropan tovarnar

Ko je šel sinoči Morris Anderson, poslovođa White Motor kompanije v urad družbe na 1421 E. 49th St., ga je ustavil neki ropar, ki mu je potegnil z roke prstan vreden nad \$1,000.00 in poleg tega mu je odvzel še \$18.00 v gotovini. To je samo en slučaj številnih ropov, ki se dogajajo v Clevelandu vsak dan.

Smrtna kosa

V torek zjutraj je preminul v University bolnišnici Paul Mačevič, star 45 let, rodom Poljak. Stanoval je na 4003 St. Clair Ave. Ranjki je bil dobro poznan med Slovenci in Hrvati. V Ameriki je bil od leta 1914. Zapuščal hčer in sinove in brata. Pogreb se vrši v petek iz August Svetek pogrebnega zavoda na 478 E. 152nd St. Bodi mu mirna ameriška zemlja.

Vest iz domovine

Anton in John Pirc, 6305 Glass Ave., sta dobila žalostno vest iz domovine, da je namreč umrl njun oče Andrej Pirc, na Rakeku. Star je bil 80 let. V Clevelandu zapuščala dva sinova, Antona in Johna, v stari domovini pa štiri, Andreja, Jožeta, Franceta in Lovrenca. Naj bo ranjkemu rahla ameriška zemlja!

mer v Nemčiji? Nemška inflacija je popolnoma uničila veljavo nemške marke. Ali se bo dolar obrnil v isto smer?

Do danes ni nobenih dokazov ali znamenj, da se bo to zgodilo. Toda ako vlada začne tiskati denar, tedaj se lahko najdemo v inflaciji kljub vsemu silnemu naravnemu bogastvu, ki ga premore Amerika.

Finančni mogotci na Wall Streetu so postali pesimistični in svarijo pred špekulacijo v bodočnosti. In če jih kdo vpraša, zakaj, odgovarjajo: "Nihče ne ve."

Medtem pa Evropa trdi, da namerava ameriška vlada dvigniti ceno zlata. V Washingtonu se tozadevno smejejo Evropi. Evropa, ki močno rabi denar, najbrž iz zavisti do Amerike, skuša ustvariti umetno krizo, katero bodo pa znali v Washingtonu preprečiti.

Številni kandidati v 20. kongresnem okraju

Se devet mesecev je do prihodnjih primarnih volitev, ko bo izbran kandidat demokratske stranke za kongresmana v 20. distriktu, pa se je pojavilo že najmanj 10 kandidatov za ta urad. V tem distriktu glasuje približno 15,000 Slovencev in Hrvatov. Brez vprašanja je, da bo sedanji kongresman Martin Sweeney ali se sam umaknil ali pa bo pri volitvah pogorel. Kot kandidati za kongresmana v 20. okraju se imenujejo: Dan Duffy, zastopnik governerja Daveya v Clevelandu, Hugh McNamee, pomožni likvidator Guardian banke, Felix Matia, član volivnega odbora, Walter O'Donnell, demokratski kandidat za župana pri zadnjih volitvah, Adam Damm, podpredsednik demokratske organizacije v Clevelandu, Jos. Breitenstein, bivši zvezni pravdnik v Clevelandu. Na vsak način pa bomo pri tem imeli tudi mi svojo in precej važno besedo.

Načelnik fašistov

Prihodnji petek pride v Cleveland Fritz Kuhn, ki je načelnik zveze nemških fašistov v Clevelandu. V petek večer bo govoril svojim pristašim v laški dvorani na 72. cesti in Euclid Ave. Kuhn se bo moral v kratkem zagovarjati na sodniji, ki mu namerava vzeti ameriške državljanske pravice.

Bingo partije

V ponedeljek in deloma v torek je bilo aretiranih 8 lastnikov prostora, kjer so igrali bingo igre. Večinoma so gostilničarji te igre popolnoma odpravili v gostilnah, ker se jim tudi izplačajo ne.

Smrtna kosa

Včeraj je umrl Peter Magličič, star šele 20 let. Družina stanuje na 12618 Carrington Ave. Pogreb bo vodil A. Grdina in Sinovi pogrebni zavod. Podrobnosti jutri.

Cullitan za sodnika?

Sedanji državni prosekutor v Clevelandu Frank Cullitan namerava prihodnje leto kandidirati za Common Pleas sodnika.

* Ogromne povodnji v treh provincah južne Italije so te dni povzročile milijone lir škode.

"AMERIŠKA DOMOVINA"

AMERICAN HOME — SLOVENIAN DAILY NEWSPAPER
117 St. Clair Avenue Cleveland, Ohio
Published daily except Sundays and Holidays

NAROČNINA:

Za Ameriko in Kanado, na leto \$5.50. Za Cleveland, po pošti, celo leto \$7.00.
Za Ameriko in Kanado, pol leta \$3.00. Za Cleveland, po pošti, pol leta \$3.50.
Za Cleveland, po razmaščilih: celo leto, \$5.50; pol leta, \$3.00.
Za Evropo, celo leto, \$8.00.
Posamezna številka, 3 cents.

SUBSCRIPTION RATES:

U.S. and Canada, \$5.50 per year; Cleveland, by mail, \$7.00 per year.
U.S. and Canada, \$3.00 for 6 months; Cleveland, by mail, \$3.50 for 6 months.
Cleveland and Euclid, by carriers, \$5.50 per year, \$3.00 for 6 months.
European subscription, \$8.00 per year. Single copies, 3 cents.

JAMES DEBEVEO and LOUIS J. PIRC, Editors and Publishers.

Entered as second class matter January 5th, 1909, at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of March 3d, 1879.

—88

No. 264, Wed., Nov. 10, 1937

O svetovni politiki

Kadar mi, navadni ljudje, beremo o poteku mednarodnega življenja v dnevnem časopisu, imamo dostikrat vtis, da je življenje narodov prenapolnjeno s samimi idealnimi nagibi. Vsi zatrujejo, da iščejo le najlepše čednosti. A vendar je na drugi strani res, da vsa ta čednostna tekma rodi mnogokraj le sovražnost, zavist in trpljenje. Čudimo se, kako je mogoče to dvoje spraviti v sklad: plemenita prizadevanja, ki rodijo vedno le neplemenita dejanja! Odkod prihaja zlo v sestavi mednarodnega življenja? Katere sile so, ki odločilno vplivajo na mednarodno politiko?

Te sile so vsakovrstne. Vseh je nemogoče naštet. Omenimo naj le glavne. V prvi vrsti so verske in nacionalne ideje, tretja odločilna sila v mednarodni politiki je pa povsem gospodarskega značaja.

Verske ideje so najgloblja sila, ki deluje v človeški duši. So te sile izraz človeške odvisnosti od Stvarnika, ki mu dolguje človek vse. Ta sila žene človeka do največjih žrtev. Zatorej ni čudno, če zapuščajo verstva globoke sledove tudi v politični zgodovini narodov. Verska zvestoba sili k dejanskemu uporu proti preganjalcu, ki verskega prepričanja ne spoštuje in ali z nasilnimi sredstvi vsiljuje drugo vero. Prvo kot drugo daje povod za mednarodna nesoglasja.

Verska gorečnost sama na sebi, dokler se drži predpisanih mej pravičnosti in ljubezni, bi bila v mednarodnem življenju le sredstvo mirnega napredka v plemenitosti in pravi civilizaciji. Toda brevestni lovci za denarjem so se polastili tudi te najbolj plemenite duševne vrednosti in jo zlorabljali v svoje zle namene.

Zgodovina turškega cesarstva je prav dober dokaz za to. Kolikor narodov je turško cesarstvo zaslužilo in počeptalo! Vsi mi, zlasti Slovenci dobro vemo, kako velikanski pomen je imelo turško cesarstvo cela stoletja v mednarodni politiki, koliko krvavih vojsk spremlja njegovo zgodovino do naše dobe, ko se podjarmljeni in zasluženi narodji osvobodili z gesli o narodni svobodi in verski zaščiti.

A tudi te plemenite želje po svobodnem verskem in narodnem udejstvovanju, ki so na primer zlasti prevevale balkanske narode, so brezvestni državniki zlorabljali, da so z njimi dosegli svoje sebične namene.

Rusija ni nikdar v resnici imela namena, braniti krščansko cerkev, čeprav se je bahoto postavila za varuhinjo krščanstva v Turčiji. Izkoristila je to bahavost le, da se je mogla vrtati v turške razmere, Turčijo polagoma razkrajati in priti do dardanelske morske ožine.

Anglija se je pod isto firmo zaletavala v Turčijo, v resnici pa ne radi kristijanov, marveč, da je mogla Rusijo potiskati nazaj, ker se je bala, da ji bo Rusija nekoč prestrigala pot v Indijo. V Turčijo so prišle tudi Nemčija in Avstro-Ogrska, vse navidezno prežete od želje, da pomagajo vernikom do verske svobode, v dejanju pa iz golih namenov po političnih osvajanjih in petrolejskih vrelcih.

Podobno bi lahko rekli tudi o protestantizmu, ki so ga oblastniki porabljali in zlorabljali za gole osvajaalne namene. Zgodovina protestantske cerkve je polna kulturnih ruševin in tone v mlakah prelite človeške krvi. Poglejmo le na Irsko! Dolga stoletja se je vlekla irska žaloigra, na njo so se obečali razni politični in gospodarski interesi, povzročala je mednarodne napetosti in vojne nevarnosti.

In še danes je ni konec. Še danes se zdi, bo znova zamajala osnove političnega reda v angleškem imperiju in s tem seveda tudi na vsem svetu.

Zdi se, da je treba na dnu vsega strahotnega razdejavanja, ki ga je med ruskim narodom povzročila boljševiška revolucija, iskati tudi verske sile. Židovski vodje boljševizma so se pač hoteli maščevati za vsa preganjanja, ki so jih bili deležni v tako obilni meri pod caristično vladjo. Seveda, verski motivi kaj kmalu utonejo v drugih nagibih, ki verska čustva samo izrabljajo, da lažje pridejo do ciljev.

Poleg verskih idej pa igrajo v svetovni politiki tudi skrajno važno vlogo narodnostne ideje, in o tem se bomo o priliki še kaj pomenili.

Kaj pravile!

Iz Dolenjskega poročajo, da bo letos slavnega cvička več, toda da bo bolj kisel. Jejmnaša, če bo še bolj kisel kot po navadi, ga drugo leto ne bomo šli pit.

Frank Jurca iz West Parka nam je dal dober nasvet. Rekel je: Če dobiš cigaro, jo shrani za na starost. Na otroke se namreč ne smeš zanašati, da ti jo bodo kupili.

Neki grocer je zalagal gotovega odjemalca skoro dve leti. Odjemalec mu je obljubil, da bo vse plačal, ker pričakuje nekaj denarja od strica. Primeri se, da ta odjemalec res dobi denar in gre pošteno k grocerju, kjer ves dolg poravnava. Potem pa gre na drugo ulico, kjer nakupi več grocerije in plača zanj v gotovini. To zve njegov stari grocer in ga tudi vpraša, kako da je šel k drugemu grocerju kupit za gotov denar, medtem ko ga je on zalagal skoro dve leti in čakal na denar. Odjemalec se pa nedolžno začudi: "Glej-le no, saj nisem vedel, da vi prodajate tudi za gotov denar!"

BESEDA IZ NARODA

Moja vrnitev

Dr. Franc Trdan

Povečerali smo. Do odhoda ladje je bilo še tri ure. "Ali si ne bi ogledala New Yorka, vsaj mimogrede, še v nočni obleki?" meni prijazen p. Edvard.

"Drago mi bo," odvrnem.

Kmalu potem je bil naš avto zopet na cesti. Vozili smo počasi. Gospod Edvard je šofiral in razlagal, fr. Humil je zadovoljno pušil cigaro, jaz pa sem gledal, poslušal in užival. Vse povsod same luči, ki so se prelivali v vseh mogočih barvah in oblikah. Vse miglja, utripa in trepeče, da so oči namah zmene in utrjene. Ena sama tvrdka izda vsak večer tisoč dolarjev za reklamno razsvetljavo.

Kakšen šele mora biti New York na znotraj in pod zemljo! Tudi v to skrivnost bi bil rad vsaj nekoliko pokukal, pa ni več dopuščal čas. V pristanišču je močno dihal ogromni jekleni velikani. Črni dim je prihajal iz njegovih temnih žrel in vel preko skladišč in carinskih poslopij. Škripci so že spuščali v njegov nenasični trebuh zaboje, kovčke in pošto. Po poševno prisloneh mostičih pa so hiteli potniki, njihovi prijatelji in znanci.

Tudi jaz nisem bil sam, prav do kabine — št. 607 — sta me spremlila g. Edvard Gabrenja in fr. Humil Šavelj. Hvala vama še enkrat!

Kazalec na uri se bliža polnoči. Sirena se iznova oglašuje. Tedaj potegnejo mostiče na obal in trdno zapro vso ladjino ograjo. Ko še odvežejo vrvi, s katerimi je bil parnik na obrežje priklenjen, se začnemo od brega pomikati. Morje se nalahko zaziblje, zdi se kakor velikansko zrcalo, v katerem se koplje nešteto električnih luči in lučice. Tudi na krovu vzvalovi novo življenje. "Z Bogom! Srečno pot! Pa kmalu kaj piši! Pozdravi teto Urško!" kličejo na ladji in na suhem in mahajo z robc. Razdalja med nami in njimi postaja večja in večja, ko maj še ločimo njih glasove, kmalu vidimo le še električne žarnice, slednjič pa tudi te izginejo.

"Z Bogom, Amerika! Z Bogom, predragi rojaki!"

4. Na morju

Dne 27. avgusta.

Po deževnem dnevu je nastopila jasna poletna noč. Daleč na obzorju je vstajala luna in razsvetljevala prostrano morsko ravan. Ko se je suha zemlja odmaknila očem, mi je pogled uhajal na sopotnike. Parkrat sem šel celo po krovu gor in dol in tako sem marsikaj videl in slišal, kar bi sicer ne bil videl in ne slišal. Vendar pa tedaj pogovori ne niso bili nič kaj živahni. Preveč smo si bili še tuji in pa noč je bila. Mnogi so že zapuščali krov in odhajali v spodnje prostore. Le dame so še čepljale, saj so ženski jeziki kakor mlinska kolesa, ki le redkokdaj počivajo.

Slednjič sem tudi jaz odšel v svojo kabino.

Zjutraj sem bil že ob petih na nogah. Vzбудilo me je močno pljuskanje vode, ki je udarjala v bok ladje, ob katerem je stala moja postelja. V polnu premišljujem, kje sem. Ko pa odgnem rujavkast zastor pri oknu in zagledam penete valove, se brž domislim, da sem v trebuhu parnika in da plovemo po Atlantiku proti domu. Naglo se umijem in napravim iz zlezem potihem na krov, bal sem se namreč, da bi v sosednji sobici ne vzdramil potnika, ki je še tako ubrano "muzical".

Jutranje ure na morju so neke posebnega. Sveži zrak kre-

pi telo in poživilja duha. Morje imenujejo največje zdravilišče. Zato mnogi zdravniki pošiljajo svoje bolnike na morsko obrežje, ali pa jim svetujejo, da se dalje časa vozijo po morju. V knjižici Zdravilna moč morja hoče pisatelj dokazati, da morski zrak ozdravlja živčne bolezni, srčno hibo, trganje po udihi, debelušnost, sladkorno bolezen, bledico, želodčne bolezni in bogve, kaj še vse. Jaz sem se res, tudi nazaj grede, na morju izredno dobro počutil. Vsi organi so svojo službo brezhibno vršili. Samo enkrat se je pojavil en majhen poskus revolucije, pa sem ga že v kali zadušil.

Sirena "Europe" je začela tuliti dolgo in tuborno. V opazovalnem stolpu na glavnem jamboru so se zablistale luči z Morsejevimi znaki. Tisoč metrov od nas je plula ladja v nasprotno smer z razsvetljenimi linami.

Po zajtrku je bila ladja kakor prerojena. Mlajši so bili razposajeni kakor otroci: igrali so ping-pong, bili kozo ali pa metali na nizka natikala podkve in obročke. Starejši so posedali na pletene naslonjake in se prijateljsko razgovarjali. Menda se nikjer ne napravi hitrejših prijateljskih stikov nego na morju. Nič več si nismo bili večerajšnji tuje, temveč tovariši, ki so na istih deskah in imajo iste cilje. Med nami so padle konvencionalne zapreke, ki jih ustvarjajo nekateri pod pretežno različne plemene, vere, kulture in jezika. Med nami ni bilo več Angleža, Francoza, Italijana, Nemca in Slovenca v tistem spačenem nacionalnem vidiku, ki ga namenoma ustvarjajo novine, mi smo drug drugemu zrlji človeka s brata in otroka skupnega nebeskega Očeta.

"Dober dan, gospod profesor!"

"Bog daj! Kaj, tudi Vi tukaj?" ozdravljam začudeno, ko zagledam pred seboj Mr. Allgauerja in njegovo bolj polovico Lizo. Seznanili smo se bili že na potu v Ameriko na ladji "Bremen" in zdaj se vračamo skupaj na "Europo" v Evropo. Meni je bilo naše zopetno srečanje naravnost v užitek. Ta dva zakonca sta se mi že tja grede zdela kakor bajeslovna Filemon in Baveci. Tudi na ladji sta prihajala vsak dan k sveti maši in redno pristopala k svetemu obhajilu. Neko jutro me je Liza že pred sveto mašo spravila v dobro voljo. Tik pred odhodom k oltarju pristopi k meni in mi polglasno zašepeče: "Gospod profesor, kajne danes pa z možem ne smeja k svetemu obhajilu?"

"Zakaj pa ne?"

"Ponoči naju je v želodec nekaj črvičilo, pa sva ga vsak eno šilce izpila."

Ta njena odkrita preprostost bi mi bila gotovo izvabila smeh, če bi ne bila tisti kraj in tisti trenutek tako resna. Zato sem, le nalahno smehljaje se, rekel: "Bosta šla pa rajši jutri, ko vaju ne bo več črvičilo."

Po rodu sta bila Bavarca, doma iz rojstnega kraja sv. Tomaža Kempčana. V Ameriki sta se mudila največ v Detroitu, kjer sta bila na obisku pri svoji dobri hčeri Marjeti.

"Kako sta se pa imela?" nadaljujem pogovor.

"Prav dobro!" odgovori v pristnem bavarskem narečju dobrobrščni Allgauer. "Da sem mlad, bi doma prodal svoje malo imetje in se nemudoma izselil v Ameriko. Tu bi po hišah pobiral ostanke jedi, s temi bi redil krdelo prašičev in v nekoliko letih bi postal milijonar. V Ameriki je vsega v preobilju, zato tako omalovaževanje dra-

gocenih ostankov."

"Gospod Allgauer, kar prodajte, kar imate, pa brž nazaj v Ameriko, da čim prej postanete milijonar. V svoji milijonski sreči pa tudi name nikar ne pozabite!" sem se pošalil in seveda tudi njegovo naivno podjetnost pohvalil.

(Dalje sledi)

Za kulturni vrt

Jejhata no, saj pravim! Gre, gre, naprej s prispevki za naš kulturni vrt oziroma Jugoslovanski kulturni vrt. Da kdo ne bo napačno razumel, da je ta vrt last kake peščice, kar ni res. Vrt je last naroda, ki je zanj prispeval in bo še prispeval. Oni dan se je oglašila Mrs. Mary Modic iz Norwood ceste hišna številka 1346, ter dala cel petak za vrt in dejala: "Moj mož me že dalj časa naganja, da naj nesem \$5.00 za kulturni vrt, ko tako nujajo." Prav lepa hvala Mr. in Mrs. Modic. Ko je Mrs. Modic dala \$5.00, sem zapisal, da nam manjka še 200 takih, ki bi dali po \$5.00, a sedaj nam jih je treba le še 199 takih. Tine Rudman, ki živi na 719 E. 157 St., je dal pa še \$3.00. "Veš," je dejal, "eno kljuko sem že prej dal." Kar se vzame na znanje, a Tonetu pa hvala! Potem so še priskočili na pomoč: Mrs. Mary Mevžek, 15904 Holmes Ave. \$1; Mr. John Sedej, 706 E. 155 St. pa \$1.00. Neka oseba, ki je tudi že dala večkrat, je pa tako skromno, da je rekla, da se naj ne pove njenega imena. Za vse te prispevke se prav lepo zahvalimo z Bog plačaj!

Tako dobri rojaki in rojakinje pomagajo, da se krči dolg pri našem vrtu. Pa naj še kdo drugi oglašijo tozadevno. Mu bomo zelo hvaležni. Darovalec bo imel pa zavest, da je prispeval za najbolj izrazito narodno-kulturno stvar.

Jože Grdina.

Še več kulturnih večerov

Cleveland, O. — Naznanja se še nadaljne kulturne večere, kateri se bodo vršili na podoban način, kot sta se vršila prva dva v korist in podporo našega narodnega kulturnega vrt. Oba večera smo imeli zelo mične programe. Dočim je bil prvi v SND na St. Clair Ave. še precej dobro obiskan in je ostalo za kulturni vrt čistega \$56.00, pa ni bil večer v Slov. domu na Holmes Ave. tako dobro obiskan. So pač vzroki, ki deloma opravičujejo naselbino radi pičle udeležbe. Pripravejšega večera v tej sezoni nismo mogli dobiti, ker so dvorane že daleč naprej oddane.

Tretji večer za kulturni večer se bo vršil v Slovenskem delavskem domu na Waterloo Rd. in sicer v sredo 17. novembra. To bo enako mičen večer s petjem, govori, slikami in glasbo. Ves program bo kulturne vsebine, ki je povzeta iz življenja našega naroda tu in v stari domovini. Kdor ni prišel na predstavo v Slov. domu na Holmes Ave., ta se bo lahko odzval sedaj na Waterloo Rd. Celoten program bo še pozneje objavljen.

Nadalje se naznanja, da se bo vršil tak program tudi v Slovenskem domu v Girardu in sicer na 11. decembra. Tudi to bo v korist kulturnega vrt.

Dalje se bo vršil slikovni večer tudi v West Parku in sicer dne 4. decembra. Glede nadaljnjih naselbin se bo poročalo pozneje. Odbor vrtu želi, da bi se ljudje za te prireditve v korist kulturnega vrtu bolj zanimali. Saj gre vse za korist Jugoslovanskega kulturnega vrtu, ki je last jugoslovanskega naroda. Oglejte si vrt in videli boste, da je vreden vsakih žrtev.

A. G., predsednik.

JOŽE GRDINA:

PO ŠIROKEM SVETU

Vrvenje in drvenje na pariškem kolodvoru ni bilo majhno. Je pač veliko in tudi prometno mesto Pariz. Šel sem k blagajni, da si kupim vozni listek za Paray le Monial, ampak me je vzelo precej časa, da sem prišel k pravi blagajni ter dobil vozni listek za tja. Je pač križ s temi Francozi, ko ti po večini ne znajo drugega kot tisto francosčino, a meni pa francosčina ne gre. Saj nisem kak jurist ali pa profesor, taki pač znajo francosko. Radi tega sem godrnjal nad Francozi. Pa končno sem le vse uredil za odhod, pomagal mi je postrešček, ki je znal dobro angleško.

Ob pol petih popoldne je odpeljal vlak iz pariškega kolodvora. Pust deževen popoldan je bil in še bolj pusto je postalo, ko je nastala noč. V mojem kupeju sta se vozila še dva sopotnika, Francoza seveda, s katerima je bil vsak pogovor izključen. Kasneje sta pa še ta dva izstopila in ostal sem sam v kupeju. Vlak pa je drvel naprej v temno deževno noč in nič kaj prijetno ni bilo. Tako nemalo čudno dolgočasno. Tu sem razmišljal, če bo morda vse potovanje tako. Tolažil sem se: mislilo, da bo vsaj doma prijetno, pa tudi drugje morda ne bo tako pusto in dolgočasno kot tu. Pa pregovor pravi, da za dežjem sonce sije. Vsemu se bo pač treba privaditi.

Zvečer ob pol enajstih se pripelem v mesto Moulins, kjer sem moral izstopiti ter od tu naprej vzeti drug vlak za Paray le Monial. Tu so mi povedali, da moram počakati do pol petih jutraj, ker poprej ne pelje noben vlak tja. Ker sem bil že lačen, sem sklenil, da grem v kako restavracijo na večerjo in pa, ako mogoče, tudi kam na primerno prenočišče. V tem sem mi pridružil nek slabopopravljen postrešček ter se mi ponudi za vodnika in pa, da mi pokaže restavracijo, ako tako želim. Šel sem z njim v neko restavracijo, ki pa ni zgledala kaj prida. Na človek ne sme biti izbirčen. Naročil sem kar so pač imeli, a za postrežčka pa pijačo, za katero je izrecno prosil. Možu je bilo videti, da je alkoholik. To je pričal njegov nos in temu primerno tedi obleka. Gospodinja restavrantna me vpraša, po kaj grem v Paray le Monial, če sem romar? Romar ali turist, kakor se pač vzame, sem odvrnil. Moj spremljevalec, postrešček, se je pri tem čudno nakremžil, obraz je napravil prav kisel ter izrekel neke vrste psovko napram Paray le Monialu. Nisem povsem razumel zakaj da se je šlo, videl pa sem, da mu to tako malo ugaja, ker grem v Paray le Monial in da mu je ta beseda zoprna. Da se takega postrežčka iznebibim, posežem v žep, mu plačam kar mu je šlo za trud, ter mu povem, da ga ne rabim več, da naj se pobere. Mož se je malo zdrznil, toda ko je videl, da sem sploh prekinil z njim vse, je precej pobit odšel. Mož je moral biti najbrž kak zelo "napreden" komunist. Vsaj jaz sem dobil tak vtis, zato sem pa tudi kar prav na kratko napravil: plačal, in zdaj se pa izgubi. Kaj drugega pač tak ne zasluži. Mene je pa tudi zdaj minilo veselje, da bi si tu kje iskal prenočišča. O polnoči, ko so restavracijo zaprli, sem jo jaz mahnil nazaj na kolodvor ter tam počakal na vlak. Nekaj časa sem čital, potem se malo izprehajal po peronu, tudi zdremal sem za nekaj časa. Tako sem le dočkal jutra. Točno ob pol petih sem se odpeljal z vlakom proti Paray le Monialu.

V Paray le Monialu. — Kraj, kjer se je prikazalo Srce Jezusovo. — Sv. Marjeta Alakok. — Zakaj je Paray le Monial znamenit. — Kaj je obljubil Kristus. — Grob sv. Marjete. — Relikvije sv. Marjete. — Lep spominek. — Umetnost proslavlja sv. Marjeto.

Tri četrt na sedem je bilo, ko sem dospel na cilj: Paray le Monial! Pred seboj zagledam majhno, a lepo mestce. Pograbim prtljago in hitim iz vlaka. Na kolodvoru brž oddam prtljago v garderobo ter vprašam prijaznega postajenačelnika, kje je bazilika Srca Jezusovega? Pokazal mi jo je kar od daleč in mi povedal kod naj grem.

Do sedaj še nisem prav nič povedal, zakaj da sem šel v Paray le Monial, kaj da je tam in zakaj je ta kraj mene baš zanimal. Prav kakor je zastopnik North German Lloyd vprašal, kaj da me je napotilo v Paray le Monial, tako me utegne vprašati ta ali oni čitatelj: kaj me je napotilo tja, kaj je tam tako zanimivega v tem, res malem mestu? Na to odgovarjam. Paray le Monial (izgovori Parelemonijal) je majhen, toda znamenit in sveti kraj, ker tukaj je Kristus razodel svoje srce. To je kraj presvetega Srca Jezusovega. Tuda na tem mestu hočem našim rojakom nekoliko, prav na kratko popisati, kaj vse se je vršilo tukaj in zakaj je ta kraj tako imeniten, pa kaj vse je Gospod Jezus Kristus obljubil tukaj, kjer je strelal na zemljo toliko biserov in dragocenih zakladov v obliki svojih obljub, da z njimi reši in osreči kristijane, da jih privabi na svoje srce. Marsikomu morda ne bo povšeč oziroma mu bo nekako tako "všeč" kot je bilo mojemu postreščku v Moulins, pa to mene ne ovira, da ne bi povedal nekaj o tem kraju.

Ko sem razmišljal, kod vse bom potoval, sem tozadevno gledal po zemljevidu, kaj vse bi se dalo videti po svetu. Listal sem tudi po knjigah kaj je znamenitejše, da vidim s to potjo, katero sem si začrtal. Poleg Jeruzalema, Rima, Carigrada, Aten in drugih odličnih mest, sem našel tudi na malo mestce Paray le Monial na Francoskem. Sicer so na Francoskem, bi rekel, še bolj važna mesta. Na videz res, v resnici pa ne. Imenitno važen je Lurd, kjer je velika Marijina božja pot, ter se vrše čudežna ozdravljenja, pri katerih morajo tudi zdravniki ateisti ali drugoverci ugotoviti čudež. Imeniten je tudi Lisieux, kjer je grob sv. Terezije, odkoder siplje rože raznih milosti. Paray le Monial prav nič ne zaostaja za temi, pač pa bi rekel, da prednjači. Marsikateri, ki bo o tem čital in se skušal še kje drugje prepričati o tem, mi bo priznal, da je to res.

(Dalje prihodnjič)

Fine STERLING SUKNJE

kakor tudi fine FUR COATS

za žene in dekleta, direktno iz tovarne, dobite pri meni vedno po veliko znižanih cenah kot kje drugje. Za točno in pošteno postrežbo se lahko name zanesete. Samo pokličite ali mi pošljite vaš naslov, da pridem po vas in vas peljem naravnost v tovarno. Se vam iskreno priporočam

Benno B. Leustig

1034 ADDISON RD.

(vagal St. Clair Ave.)

ENDcott 3426

KRIŽEM PO JUTROVEM

Po romskem taviariku K. Maza

"Tistale je njegova žena!" je pravil tožitelj.

Skrbeče in boječe naju je gledala. Stopil sem k njej, udaril s puškinim kopitom ob tla in se kar moč osorno zadril:

"Kje je možev kuftan?" Morebiti je mislila tajiti, pa moj nastop jo je preplašil. Pokazala je na neka vrata:

"Tamle v zaboju!"

"Prinesi ga!"

Odsila je. Lesen pokrov je zapropotal, vrnila se je s kuftanom. Razgrnil sem ga. Ne levi prsni strani je bil raztrgan. Položil sem kos, ki mi je ostal v roki, in na raztrgano mesto in mignil muftiju.

"Se ujema?"

"Res! Točno!"

"Je dokazano, kar sem trdil?"

"Popolnoma, effendi!"

Žena naju je plašno gledala. Gotovo je vedela, kaj vse je počenjal njen mož.

"Prinesi še denar!" sem ji spet osorno zapovedal.

"Kak denar?" je obotavljaje se vprašala.

"Tisti," se je oglašil javni tožitelj, "ki ga je nocoj prejel tvoj mož od Muebareka. Kje je? Brž ga prinesi!"

Tudi sam je govoril roboto.

Res se je dala oplasiti. Trepetaje je priznala:

"Tudi denar je v zaboju."

"Prinesi ga!"

Šla je. Dolgo je ni bilo nazaj, denar je bil globoko skrit v skrinji in zavrt v star šaš.

Mufti ga je preštel. Res je bilo pet tisoč piastrov, tista vsota, ki mi jo je imenovala zeličarica.

"Kaj bo s tem denarjem?" me je vprašal.

"To moraš sam najbolje vedeti!"

"Zasegel ga bom."

"Seveda. Makredžu ga moram poslati."

"Da! In to bom storil, koj ko se zdani."

"Je dokazano, da je kodža baša izpustil ujetnice?"

"Da! Gotova sva. Pojdiva!"

"Ne še. Govoril bi še rad s tole žensko. Slaba ji bo predla, če mi ne bo po resnici odgovarjala. Bastonada je za ženske v njenih letih nevarna reč."

Prestrašena je padla na kolena in dvignila roke.

"Ne bastonade! Ne bastonade, veliki, slavni, milostljivi effendi! Saj vidim, da je vse izdano! Vse bom po resnici povedala!"

"Vstani! Le pred Allahom se sme klečati. Povej, tvoj mož je izpustil ujetnike?"

"Da."

"In jim dal svoje vrance?"

"Da."

"Kam so bežali?"

Obotavljala se je.

"V—v—v—Radovič."

Sumil sem, da ni povedala resnice. Zagrozil sem ji:

"Vse povej! Čemu se obotavljaš? Če ne poveš vsega po resnici, te bom dal na klop pri-

vezati in tvoje dekle te bodo morale bičati."

Spet je preplašena dvignila roke.

"Ne ne! Effendi, vse bom povedala! Res so šli v Radovič."

"In od tam?"

"V Zbigance."

"K mesarju Čuraku?"

"Da."

"In h koč, ki leži v soteski?"

"Poznaš jo, effendi?"

"Odgovori!"

"Da, tja so namenjeni."

"In od tam?"

"Več ne vem."

"Po kaj pa pojdejo v Zbigance in h koč?"

"Tudi tega ne vem. Mož mi takih reči ne pove."

"Pa Zuteaga pozna?"

"Morebiti. Ne vem."

"In s starim Muebarekom sta si bila dobra prijatelja?"

"Da."

"Ga je tvoj mož pogosto obiskoval?"

"Pogosto je bil pri njem na hribu. In Muebarek je prihajal k njemu na dom."

"In kaj sta počenjala?"

"Ne vem. Nikdar nisem čula, kaj sta govorila."

"Si videla ujetnike?"

"Da."

"Jih poznaš?"

"Le enega."

"Odkod ga poznaš?"

"Prišel je včas k nam na obisk."

"Kdo je tisti? Najbrž Mah el-Barša?"

"Ne poznam ga po imenu. Le to vem, da je bil svojčas davkar v Skoplju in da je moral oditi."

"On je bil. Še kaj več veš o tistih ljudeh?"

"Ničesar, effendi! Vse sem povedala, kar mi je bilo znano."

"Vidim, da si resnico govorila. Ne bom te več mučil in nadlegoval. Le eno mi še povej! Si že kedaj čule ime brata Aladžija?"

"Ne, effendi."

Javni tožitelj se je vtaknil vmes.

"Kaj je z njima, effendi?"

"Ju ti piznaš?"

"Poznam ju ne. Pa čul sem že njuno ime."

"Dva sta in brata sta."

"Da."

"Kaj pa veš o Aladžijih?"

"Najdivnejša škipetarja sta, kar jih živi pri nas. Prava orjaka sta, silno močna. Njuna krogla nikdar ne zgreši in njun nož zadene nezmotljivo. Njuna čakan sta strašno čakan, kakor daleč vržeta čakan, kakor daleč krogla leti, in tako varno zadeneta svojo žrtev v tilnik, kot je sam šejtan meril. Tudi pračo znata sukati, ni jima para v rabi prače."

"Kje pa živita?"

"Povsod in nikjer. Povsod ju je najti, kjer je treba koga ubiti ali pa izropati."

"Sta bila že kedaj v Strumici?"

"V Strumici sami še ne. Pač pa blizu mesta. Ni še temu dolgo, da so ju videli v okolici Kočan."

"Kočane nisi daleč odtod. V petih urah, mislim, se pride na konju, kajne?"

"Vidim, da dobro poznaš naše kraje!"

"Le približno cenim, da bo tako daleč. Odkod pa sta tista brata?"

"Pravijo, da sta iz Tetova, s šar planine. Tam živijo najdivnejši škipetarji."

"In zakaj jima pravijo Aladžija?"

"Ker jezditja šarce."

Ala se res pravi po turško pisan, raznobarven. Junaška škipetarca sta torej dobila svoje bojno ime po svojih konjih šarcih.

(Dalje prihodnjič.)

DOPISI

Vabilo na kegljanje

Cleveland, O.—Pri društvu sv. Marije Magdalene št. 162 KSKJ. je že nekaj članic začelo kegljati po skupinah ali "teamih"; me bi pa rade iste še izpopolnile in povečale. Radi tega vabim vse one naše članice, ki imajo veselje do kegljanja, da naj pridejo danes, v sredo 10. novembra zvečer ob 7:30 na Norwood kegljišče, 6125 St. Clair Ave., da naš načrt izvršimo. Tudi novinke dobro došle! Drage matere, članice navedene družbe! Nikar se ne bojte za svoje hčere, če bi kegljale, kajti v naših skupinah imamo tudi matere, ali žene; vse naše kegljačice tvorijo lepo in pošteno družbo. Keglja se vsako sredo na označenem kegljišču. Sestrski pozdrav!

Vida Kmet.

Lep bo kulturni vrt

Cleveland, O.—Oni dan sem si šel ogledat naš kulturni vrt. Vsako posameznost sem si natančno ogledal, tako tudi rože in grmičje, pa drevje. Zato izjavljam, da je res vse tako, kot poroča Mr. A. Grdina. Kdor pa ne verjame, temu pa ni pomoči drugače, kot da si gre sam ogledat vrt. Rečem pa, da že sedaj zelo lepo izgleda, kaj bo pa šele spomladi, ko bo vse zeleno in v cvetju. Lahko smo ponosni na ta naš kulturni vrt. Čestitati moram g. Antonu Grdini, ki se toliko trudi in vedno hodi okrog, pa kljuko pritiška za kulturni vrt. Rojaki, dajte mu iz dobre volje, saj se ne boste nikdar kešali, ker kulturni vrt bo stal za vedno in imeli boste zavest, da ste ga pomagali graditi vi. Ni treba misliti, da je prijetno delo zbirati darove za kulturni vrt. Kdor ne verjame, naj poskusi. Zato gre pa še toliko večje priznanje Mr. Grdini, ki je pripravljen po žrti tudi marsikatero grenko pri tem požrtvovalnem in nesebičnem delu za kulturni vrt. Tone Grdina ima pa dobro srce in blago dušo, pa za narodno stvar vse potrpi.

Ko sem bil na ogledu v kulturnem vrtu, sem tam dobil starega rojaka, ki si je tudi vrt ogledoval. Pri kakih 76 letih mora biti.

"No," sem ga nagovoril, "ste si tudi vi prišli ogledat kulturni vrt?"

"O, jaz sem skoro vsak dan

tukaj, tako se mi dopade," mi je odgovoril.

Potem sva si skupaj ogledovala vrt ter konstatirala, da bo vrt res lep in da smo lahko vsi ponosni nanj. Dajmo spraviti skupaj še tisto, kar manjka in vrt bo naš, plačan in dogotovljen. Naša starejša generacija bo zadovoljna legla v grob ob misli, da je postavila slovenskemu narodu tako sijajen in trajen spomenik v tujini. Mladina bo pa tudi ponosna na svoje prednike, ki so bili tako kulturni in ponosni Slovenci. Vsa čast in večno priznanje gre tistim, ki so delali, da se je kulturni vrt uresničil. Pozdrav vsem rojakom,

Joe Vidmar.

Vsa čast igralcem svetovidskega odra!

Cleveland, O.—To je moj prvi dopis v priljubljenem listu Ameriški Domovini. Zato mi gotovo ne boste odrekli malo prostorčka, da tudi jaz enkrat poskusim napisati par vrstic za našo slovensko javnost. Na Ameriško Domovino sem naročena, kar sem v Ameriki in vedno pazno prebiram številne zanimive dopise v tem listu, v katerih naročniki izražajo svoje misli o tem in onem, kar je v zvezi z našim javnim življenjem. Torej naj tudi jaz nekaj napišem, ki se tiče našega kulturnega življenja.

Kar ne morem se načuditi, kako čudovito perfektno nastopa naša tu rojena mladina v slovenskih igrah. Najsi bo v izgovorjavi ali v vlogah, to so že kar celi igralci. Človek bi temu ne verjel, če ne bi sam tega videl. Pa ne samo jaz, ampak vsak to pravi, ki je videl igro "Črnošolec," ki jo je podal na svetovidskem odru naš dramski klub, pod vodstvom Rev. Matija Jagra. V tem se popolnoma strinjam z dopisom g. Anton Grdine. Prav vsi bi morali biti hvaležni v prvi vrsti č. g. Jagru, ki se ne umorno trudi za našo duševno in umsko izobrazbo. Hvaležni moramo biti na ta način, da še v večjem številu posečamo te predstave pri svetovidskem odru. Kar srce me je bolelo, ko sem ono soboto vide-la tako malo udeležbo in to pri taki veličastni drami.

Igralci so vsi brez izjeme prav dobro igrali. Najboljše pa gotovo "črnošolec" Pavel, ki je govoril tako gladko slo-

vensko, pa tudi tako čudovito

lepo igral. Kot rečeno, najlepša pohvala gre vsem igralcem, ker vsak je izvršil svojo vlogo in nalogo častno. Človek se kar ne more načuditi tu rojeni mladini, da se zna tako fino obračati na odru.

Le tako naprej v ponos narodu! Mi pa pokažimo, da smo jim hvaležni za trud s tem, da v velikem številu posečamo predstave svetovidskega odra. Pozdrav!

Vera Mismas.

Nekaj o naših davkih

Cleveland, O.—Ogrinova postava, da se davkoplačevalcem vrne denar, ki so ga plačali za kazni radi neplačanih davkov, je bila sprejeta. Toda nekateri okraji so se uprli in pravijo, da bodo šli na vrhovno sodnijo, češ, da je taka postava neustavna. Seve, vse je neustavno, kar je v korist delavcu.

Imamo pa drugo postavu pri plačevanju davkov, ki je morda nekaterim premalo poznana ali pojasnjena. V našem okraju je namreč zdaj v veljavi, da oni, ki plačajo zaostale davke, ne plačajo kazni, ki je sicer naložena za neplačane davke. To se pa zgodi le tedaj, ako se plača vse zaostale davke. Za delno plačilo se ne dobi nič.

Prepričana sem, da nas je cela rešta, ki smo v težkih časih zaostali z davki. Seve, ta ali oni neče povedati, da je dolžan na davkih. Pa to ni nobena sramota, saj vsak ve, kak čase smo imeli in jih še imamo. Zato je pa dobro, da se ljudi pouči v tem oziru, da si lahko prihranijo, če vedo, kako je treba postopati.

Kdor torej o tem nič ne ve, naj mu služi v pojasnilo sledeče. Če ste zaostali z davki, pa ste sedaj v položaju, da bi lahko vse zaostalo plačali, pojdite na davkarijo, soba 52 in povejte, da bi radi vse zaostale davke plačali. Tam boste potem plačali samo davke, kazni vam bo pa izbrisana. Dobili boste potrdilo, da so vaši davki plačani do zadnjega centa. V tem imam sama izkušnje. Ko sem leta 1933 plačala vse zaostale davke, so mi odpisali \$11.19. Leta 1937 je na isti način poravnal vse davke moj sin in dobil odpisanega \$23.39. Kaj ni to že lepa vsota za delavca, ki težko svoje dolgeve zmaga?

Pregovor pravi: pomagaj si

sam in Bog ti bo pomagal. Tako je tudi tukaj z davki. Kdor le more, naj plača vse zaostale davke in prihrani si bo lepo vsoto denarja. To ni nobena šala, ker enkrat bo moral itak plačati vse in še kazni povrh. To sem napisala, ker morda kateri tega še ne ve, da se okoristi s to priliko. Kakor se je meni poznal povrnjeni denar, tako se bo tudi drugemu. Vsak cent danes šteje.

Rose Zupančič.

IZ PRIMORJA

—Iz doslej neznanih razlogov so večji oddelki policije in milicije pretekli mesec obkolili vasi od Črnič do Kamnj v Vipavski dolini. Na vse zgodaj so pričeli s hišnimi preiskavami kar v 40 hišah naenkrat. Našli niso ničesar, razen kakega zarjavelega bajoneta. Še nekaj dni po preiskavi so oblasti strogo nadzorovale vse ceste, ki peljejo v te vasi. Kaj je bilo povod tej akciji, ni znano. Ljudje so bili zarači tega in so še silno razburjeni.

—Sodišče v Gorici je zelo strogo kaznovalo več tihotapcev, ki so tihotapili preko meje konje. Valentinčič Leonard in Felc Anton sta bila obsojena vsak na eno leto in pol zapora ter na 32,000 lir kazni. Bratina Leonard in Josip vsak na eno leto zapora in 32,000 lir kazni; Lukančič Julij na 14,000 lir; Murovec Josip in Brenc Josip na po 7,200 lir; Daks Koler, Močnik Matej, Mlinar Josip, Rupnik Ivan in Seljak Andrej in Julij Lukančič na 3,800 do 4,800 lir kazni.

Ameriška vlada začela seliti zlato

Washington, 9. novembra. Tekom zadnjih štirih let je Evropa poslala skoro sleherno leto najmanj en tisoč milijonov dolarjev vrednosti v zlato v Ameriko. Sedaj pa se je zgodilo prvič v dveh letih, da Evropa zahteva to zlato nazaj. Zlato se je deloma že pričelo seliti. V sredo odpelje francoski parnik Normandie za \$10,500,000 vrednosti zlata iz Amerike. Zlato potrebuje neka finančna firma v Parizu za stabilizacijo francoskega franka. Tekom tega tedna se pričakuje, da odpeljejo iz Amerike še za najmanj \$25,000,000 vrednosti v zlato. Ameriška vlada je rada privolila v eksport zlata, ker so ameriške zlate rezerve tako narastle, da povzročajo vladi skrbi. Toda vladni ekonomisti niso zadovoljni radi vzrokov, ki so povzročili eksport zlata. Evropa je bila optimistična glede našega gospodarskega stanja in v strahu radi bodoče vojne, toda ker se je položaj tudi v Ameriki nekoliko poslabšal, zahteva Evropa zlato.

Ali so židje res vladarji Amerike?

Monakovo, 9. novembra. —Nacijski vodja Julius Streicher je imel večeraj v tem mestu govor, ko je izjavil, da so židje danes pravi vladarji Zedinjenih držav. Streicher je imel govor ob priliki razstave, kateri so dali ime: "Potujoči žid." Slika kaže žida, ki hodi po svetu z bičem v eni roki in z mapo boljševikov v drugi roki. "Židje," je rekel Streicher, "so danes gospodarji najbolj močnega države na svetu — Zedinjenih držav. Amerika je

postala fundament židovske kulture in gospodarstva. Židje v Ameriki kontrolirajo umetnost, lastujejo skoro vse banke, nadzirajo vse finance in lastujejo vse večje časopise, ki morajo pisati kot je to v prid židovstva. Končno kontrolira židovstvo tudi ameriško javno mnenje."

Fašisti in komunisti na skupni proslavi

Rim, 8. novembra. Potem ko so poslaniški Japonske in Nemčije ter laški vladni zastopniki podpisali vojaško pogodbo proti komunizmu, so se isti zastopniki udeležili slavnostnega sprejema pri ruskem sovjetskem poslaništvu. Slavnostni sprejem je bil prirejen ob priliki praznovanja dvajsetletnega obstoja sovjetske republike.

Anglija pošilja nadaljne čete v Palestino

London, 9. novembra. Angleška vlada je odredila, da se odpošlje nadaljni bataljon pehote v Palestino, kjer nemiri in poboji med Arabci in Židi še niso ponehali. Arabski banditi so večeraj ubili pet židovskih delavcev. Potem ko so jih ubili, so jih tudi kamenjali. Vsi so bili doma iz Poljske.

MALI OGLASI

MOŠT \$12.50 SOD!

Narejen iz najboljšega grozdja. Ako pa želite dobro grozdje, ga tudi dobite za samo \$25.00 tona.

Se toplo priporočam za mošt in sode in izvrstno grozdje!

ANTON BAŠČA

1016 E. 61st St.

(Nov. 10. 12.)

FINA JABOLKA

Še vedno dobite pri nas lahko izvrstna domača jabolka, ki so najboljše sadje po zimi. Dobite jih na beskete ali bušlje jako poceni, ako se zglašite pri

VALENTIN MAVKO

Dayton Rd., Madison, O.

(267)

Opremljene sobe

se oddajo v najem, družini brez otrok ali dvema dekletoma. Gorkota in vse udobnosti. Za naslov vprašajte v uradu tega lista.

(266)

V najem

se da stanovanje 5 sob in kopališče. Prahica v kleti. Garaža. Stanovanje je spodaj. Vprašajte na 435 E. 156th St. (265)

Delo dobi

dekle, ki stanuje v bližini E. 185. ceste. Lahka hišna opravila. Zglasite se med 6. in 7. uro zvečer na 18215 Rosecliff Rd. Tel. KEnmore 4277. (264)

Stalno delo

dobi moški za na farmo, ki se razume na tako delo. Naslov pove urad tega lista. (268)

Delo dobi

bolj priletna ženska, za hišna opravila. Dobi stanovanje, hrano in plačo. Jako lahko delo. Vprašajte na 16921 St. Clair Ave. (264)

Stanovanje

se oda v najem. Štiri sobe. Vprašajte na 965 Addison Rd. (266)

LOUIS OBLAK

TRGOVINA S POHISTVOM

Pohistvo in vse potrebščine za dom.

6612 ST. CLAIR AVE.

HENDERSON 2978

WOLFF HEATING CO.

GREJNI INŽENIRJI

GORAK ZRAK, PARA, VROČA

VODA, AIR CONDITIONING

Popravljalni deli za vseh vrst

boilerje in furnace

DO 3 LETA ZA PLAČANJE

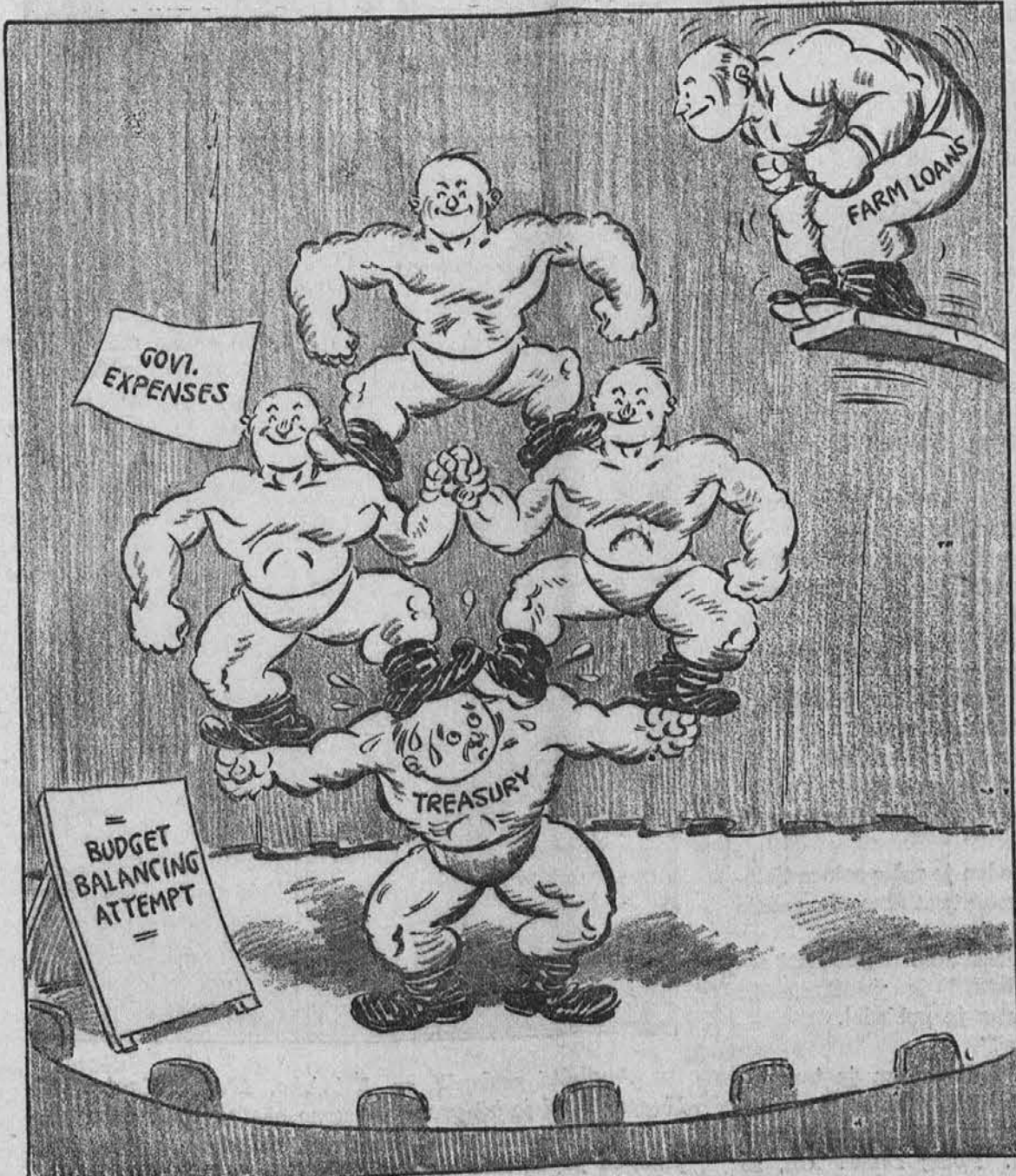
Postavite si grelni sistem

Vprašajte za Stefan Robash, naš zastopnik

715 East 103rd Street

Vabijo se tudi naročniki izven mesta

Glenville 0218

Železna cesta

ROMAN

Dnevi so minevali, noči so uhajale kakor na brzih perotih. Slehera ura ga je pritezala bliže k temu brezprimernemu dekletu, ki je bilo nalik zvezdi vzhlo na njegovem obzorju. Vedel je, da se bliža trenutek, ko si bo moral izprašati sree. Odganjal ga je in se igral s svojim blaženstvom. Zdaj je bila Allie njegova senca namestu zvestega Larryja, čeprav ju je cowboy pogosto spremljal, in poln umevanja za novi položaj, preveč plemenit in velikodušen, da bi se bil vdal zavisti ali ljubosumju. Lovila sta ribe v potoku, jahala, dirjala na konjih po lepih gorskih stezah. In cowboy Larry je bil tisti, ki je posojal Allie svojega konja ter jo učil umetnosti jездarjenja; trdil je, da bo kedaj še dobra jahalka.

Popoldne sta zlezla na visoki hrbet holma, sedela v dolgi, rumeneči travi in strmela v kalno, bagreno neskončnost ravnine. V sivem somraku sta se izprehajala pod borovci. Kadar se je nočilo in je zrak postajal hladen, sta opazovala rdeče plapolajoči ogenj na kurišču in sta razvila iz njegovih plamenov slike boččnosti, čuteč v rokah in na li-

cih toploto, ki ni bila samo toplota veselo prasketajočega ognja.

Strme je čutil Neale, kako se njegovo prijateljstvo do Larryja izpreminja v ljubezen. Vse njegovo bistvo je doživljalo veliko preobrazbo — a ta preobrazba ni bila vzrok, da je ljubil Larryja. Šlo je za Allie. Cowboy, Texanec po rodu, je bil podedoval tisto lepo viteško spoštljivost, ki jo južnjaki izkazujejo ženskam. Neale ni vedel, ali je imel Larry kdaj kako sestro, ljubico ali prijateljico. Toda na prvi pogled je bil postal Larry Alliečina last: ne brat, ne prijatelj, ne ljubimec, ampak nekaj veliko višjega in plemenitejšega. Nealovo srce je ostalo mirno, ko je uganil ljubezen, ki jo je čutil cowboy do Allie. Potepuh, streljač, morilec, karkoli je že bil kedaj — svetle oči te devojke, njen glas in dotik njene roke so bili storili nad njim največji človeški čudež: pozabljenje samega sebe. In takšen je bil Nealu drag.

Prišel je oktober. Rano zjutraj in pozno popoldne je visel v zraku hladen in oster dih. Slingerland je napovedoval, da se obeta dober lov na kožuhe. Pri-

pravljaj si je velike skladanice drv. Larry je plezal s svojo puško v hribe. Neale in Allie sta hodila po stezah, držeč se za roke.

Nikoli ji še ni poizkusil izva-biti zgodbe njene minulosti, čeprav so ga vidni znaki izbranejših naobrazbe in vzgoje ter neka tajinstvena otmnost v njenem vedenju večkrat navdajali s skelečo radovednostjo. Naj mu pove svojo zgodbo, kadarkoli ji bo drago, ali pa nikoli ne — kaj mu je bilo do tega!

In nato mu je nekega dne čisto samoumevno, a vendar z rahlo sramežljivostjo, ki je ni izkušala skriti, zaupala del tega, kar ji je bila mati šepetaje priznala v tisti temni noči, ko so se Sjuzi plazili okoli karavane.

Neale je bil osupel, presunjen, poln goboke skrbi.

"Allie — tvoj oče živi!"

"Da."

"Tedad ga moram poiskati — da te spravim k njemu."

"Stori, kar se ti zdi najbolje," je žalostno odvrnila. "Toda videla ga še nisem, kar živim. Ne morem ga ljubiti. Tudi on ne ve, da sem vohče na svetu."

"Kje živi?"

"Kako naj vem? Mati ga je ostavila v Novem Orleansu. Nisem — nisem ji mogla zameriti tega — po vsem, kar mi je povedala ... In ti?"

"Ne, Allie, ne. Toda potrlo me je, globoko me je potrlo ... Ta človek, ta Durade — Allie, če te kedaj najde!"

Ovila mu je roke okoli vratu. In to nežno milovanje po strašni tesnobi, od katere mu je pravkar še drgetalo srce, je bilo zanj preveč. Zajezeni val se je razlil. Že davno ga je bila premagala ljubezen, toda on je siloma zadrževal vsak izraz. Bil je srečen v njeni sreči. Naložil si je bil prizanesljivost.

"A nekega dne — bom tvoja žena," je zašepetala.

"Kmalu? Kmalu?" je vprašal trepetaje.

Bagrema rdečica ji je poplavljalala srce in čelo ter ji zatemnjevala polt pod svetlimi lasmi.

"To moraš sam določiti."

Ponudila mu je ustnice, vsa drhteča in mila.

Neale je čutil, da je trenutek prišel. Šele enkrat jo je bil poljubil doslej — v septembru, ko se je vrnil.

"Allie, ljubim te!" Glas mu je zastajal.

"In jaz ljubim tebe!" je odgovorila z nežnim pogumom.

"A to, kar si mi povedala — Durade," je nadaljeval s hripavim glasom. "Če te izgubim!"

"Izgubil, dragi, me ne boš nikoli — ne na tem svetu ne na onem."

"Moje delo, moje upanje, moje življenje — vse moje navdušenje prihaja od tebe ... Kako krasna si, Allie!"

Čudno presenečenje je zdajci zavrlo ljubeče čuvstvo, ki mu je plamenelo naproti.

"Neale, še nikoli nisi tako govoril ... In kakšen si videti!"

Nato se je zasmejala in ta smeh mu je bil nov — tih zvok, neizrekljivo poln in zrel, čist kakor zvon in pojoč od žive mladosti.

"Oh, tak si videti kakor Durade, kadar igra za dušo."

Neale jo je potegnil bliže k sebi in si je ovil njene roke tesneje okoli vratu. "Za dušo igram. Če te poljubim, je izgubljena — in vendar moram!"

"Kaj moraš?" je vprašala z vso ljubkostjo žene.

"Moram te poljubiti!"

"Tedad se podvizaj!"

Tako so se našle njune ustnice.

Še preden je zašlo solnce tistega znamenitega dne, je zadelo Neala novo presenečenje.

"Pozabila sem ti povedati zastran zlata!" je vzkliknila in njen obraz se pobledele.

"Zlata!"

"Da. Zakopal ga je tam — pod največjim drevesom — izmed treh, ki stoje drugo zraven drugega. Poleg skale! Oh, še

zdaj ga vidim pred seboj."

"Njega! Koga? Allie, kaj pomeni to brezumno govorjenje?"

Stisnila mu je roko in mu je velela, naj molči.

"Poslušaj. Horn je imel s seboj zlato. Koliko ga je bilo, ne vem. To vem, da ga je bilo zelo veliko. Bil je lastnik karavane, s katero sva ostavili Kalifornijo

... In tisto noč, ko je bilo stranske vožnje konec ... utrdba iz voz ... sivina mraku ... tišina — oh, še zdaj jo čutim! ... Nato se je oglasil grozni krik Indijancev. Slišala ga bom do smrtne ure! ... In Horn je izkopal jamo in je zagrebel svoje zlato ... Kdor uide živ, je rekel, tisti naj ga ima ..."

J. D. Jordan iz Ari, Texas, je dobil na živinski razstavi v Kansas City prvo nagrado za plemenskega bika. Po razstavi ga je dal na licitanto in za lepo žival je dobil \$1.00 od funta žive vage.

Pred nekaj tedni je vso Ameriko razburila novica o nekem zdravilu, ki je sicer učinkovito, toda prinese smrt, če se ga napak uporabi. Na sliki je dr. A. S. Calhoun iz Mount Olivet, Miss., ki je to zdravilo predpisal 13 bolnikom. Sedem jih je takoj umrlo, šest pa ozdravelo. Na sliki je Mrs. Frank Hamilton, ki je ena izmed bolnic, ki so na potu okrevanja. Spodaj na sliki je pa steklenica z toliko razvpihim zdravilom.

Angleški poslanik za Kitajsko, Hughe Knatchbull-Hugessen, ki je bil precej nevarno obstreljen iz japonskega letala, se je že precej pozdravil. Odpeljal se je na Filipine, da popolnoma okreva.

UČITE SE ANGLEŠČINE

iz Dr. Kernovega

ANGLEŠKO-SLOVENSKEGA BERILA

"ENGLISH-SLOVENE READER"

kateremu je znižana cena in stane samo:

\$ 2.00

Naročila sprejema

KNJIGARNA JOSEPH GRDINA

6121 St. Clair Ave. — Cleveland, O.

Zakrajsek Funeral Home, Inc.

6016 ST. CLAIR AVE.

TELEFON: ENdicott 3113

V nedeljo 1. novembra bo ta novi in moderni pogrebni zavod odprt za ogled občinstvu od 10. dopoldne do 10. zvečer. Pridite in oglejte si te krasne prostore.

PLEŠITE

ob petju pevcev

SAMOSTOJNE "ZARJE"

in ob zvokih

JANKOVIČEVEGA ORKESTRA

V NEDELJO 14. NOVEMBRA ZVEČER

v avditoriju S. N. Doma na St. Clair Ave.

Posebnost tega izrednega "Zarjinega večera" je ta, da bodo tekem plesa nastopali s plesnim orkestrom razni zborovi pevci s poznanimi narodnimi in popularnimi popevkami in bo res pravi slovenski plesni večer, kot jih je zadnja leta le še malo. Pridite!

Veseli nas naznaniti cenjeni javnosti, da smo poleg

ERIN BREW

in

OLD SHAY ALE

dodali

VIENNA STYLE

PIVO IN ALE

Pivo po pravem nemškem načinu — varjeno po pivovarju direktno iz Dunaja, ki rabi recept, ki so ga rabili njegovi dedje.

Drenik's Beverage Co.

23776 ST. CLAIR AVE.

Kenmore 2739

Kenmore 2430

Zemljevid bojnega pozorišča na Kitajskem. Debela črta kaže kitajske postojanke.

Newyorški župan Fiorelo H. LaGuardia, ki je bil ponovno izvoljen z ogromno večino. Po očetu je LaGuardia Italian, po materi pa Žid. Po političnem prepričanju je republikanec, a vnet pristaš predsednika Roosevelta.